

ZASTUPLJENOST HRVATSKIH ZNANSTVENIH I STRUČNIH ČASOPISA U BAZAMA PODATAKA WEB OF SCIENCE I SCOPUS S OSVRTOM NA DRUŠTVENO HUMANISTIČKE ZNANOSTI

INDEXING OF CROATIAN SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL
JOURNALS IN CITING DATABASES WEB OF SCIENCE AND SCO-
PUS WITH REGARD ON SOCIAL AND HUMANITIES SCIENCES

Goranka Mitrović

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
gmitrovic@nsk.hr

UDK / UDC 050:001

Istraživanje / Research paper

Primljeno / Received: 20. 9. 2013.

Sažetak

Sekundarni izvori informacija nezaobilazni su u vrednovanju znanstvenog rada i pri napredovanju u viša znanstvena i znanstveno nastavna zvanja. Zastupljenost časopisa u citatnim bazama podataka značajna je kako za znanstvenike tako i za uredništva časopisa. Indeksiranošću u značajnim bazama podataka, časopisi osiguravaju financijsku potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Cilj i svrha ovog rada je prikazati zastupljenost hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa u citatnim bazama podataka *Web of Science* i *Scopus* s posebnim osvrtom na društveno humanističke znanosti.

Metodologija rada je istraživanje bibliometrijskih pokazatelja, odnosno usporedba podataka o broju časopisa u bazama podataka *Web of Science* i *Scopus* te njihova analiza prema znanstvenom području, zastupljenost jezika pojedinih članaka časopisa, godini zastupljenosti, čimbeniku odjeka, h-indeksu te zastupljenosti stranih autora u pojedinim časopisima.

Bibliometrijski rezultati pokazuju da su u tri citatna indeksa *Web of Science* do početka 2013. godine zastupljena 62 hrvatska znanstvena i stručna časopisa, od kojih je 28 iz područja društveno humanističkih znanosti. U radovima domaćih časopisa društvenog područja zastupljenih u *Social Science Citation Index* 2012. prevladava engleski jezik. Polovica obrađenih jedinica pripada hrvatskim autorima, dok drugu polovicu radova potpisuju strani autori. Prema podacima *Journal Citation Reports The Social Sciences Edition* za 2011. godinu, od hrvatskih časopisa najveći čimbenik odjeka (0,614) ima časopis *Collegium Antropologicum*. U Scopusu je do početka 2013., zastupljeno 120 hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa iz svih područja, a 47 pripada društveno humanističkom području.

Ključne riječi: citatne baze podataka, društveno humanističke znanosti, Hrvatska, Scopus, Web of Science, znanstveni i stručni časopisi

Summary

Secondary sources of information are indispensable in evaluation of scientific papers or in academic advancement and appointment procedures. Journal indexation in citation databases is crucial for scholars and editors of the journals when they apply for financial support of the Ministry of Science, Education and Sports. The aim and purpose of paper is to present an overview of indexation of Croatian scientific and professional journals in citation databases Web of Science and Scopus, with special reference to humanities and social sciences.

The method used is bibliometric analysis, giving a comparison of the number of journals in databases Web of Science and Scopus, their analysis with regard to scientific field, language indexation in the articles, year of indexation, impact factor, h-index of individual authors in best rated journals in JCR database, and indexing of foreign authors in particular journals.

The bibliometric results have shown that at the beginning of 2013, 62 Croatian scientific and professional journals, including 28 from humanities and social science have been indexed in three citation indexes of Web of Science. English language is dominant in the domestic social fields journals indexed in Social Sciences Citation Index in 2012. About half of the processed papers belong to Croatian authors, while other half are written by foreign authors. According to data of Journal Citation Reports, The Social Sciences Edition for 2011, of all Croatian journals, *Collegium Antropologicum* has the highest impact factor (0,614). At the beginning of 2013, 120 Croatian scientific and professional journals from all fields and 47 from social and humanities sciences were indexed in Scopus.

Keywords: citation databases, science and professional journals, social and humanities sciences, Croatia, Scopus, Web of Science, science and professional journals

1. Uvod

Znanstveni i stručni časopisi (tiskani i u elektroničkom obliku), iako su samo dio znanstvenih publikacija, smatraju se osnovnim i najvažnijim komunikacijskim medijem u suvremenoj znanosti i jedan su od glavnih izvora novih znanstvenih ideja. Da bi u potpunosti ispunjavali svoju ulogu informiranja, trebali bi biti zastupljeni u značajnim sekundarnim izvorima informacija, elektroničkim bazama podataka.

Zastupljenost časopisa u bazama podataka znači da su potencijalno dostupni široj znanstvenoj zajednici koja može, ali i ne mora upotrijebiti postignuća znanstvenika koji objavljuju radove u časopisima. Jesu li radovi znanstvenika upotrijebljeni u svijetu, prati se zastupljenošću u značajnim sekundarnim multidisciplinarnim bibliografskim i citatnim bazama podataka kao što su *Web of Science* (WoS) i *Scopus*, koje su nezaobilazni izvori informacija u vrednovanju znanstvenog rada i znanstveno stručnih časopisa. Ukoliko se časopis ne pojavljuje niti u jednom sekundarnom izvoru, bez obzira kojem znanstvenom području pripada te ako se radovi objavljuju isključivo na jeziku male sredine, mogu biti dostupni samo uskom krugu znanstvenog čitateljstva.

Časopis je jedan od najčešće korištenih izvora u bibliometrijskim istraživanjima koja se temelje na analizama radova iz časopisa. Kroz parametre koji definiraju časopis, moguće je pratiti razvoj i utjecaj pojedine znanstvene discipline i područja.

2. Citatne baze podataka Web of Science i Scopus

Postoji čitav niz značajnih sekundarnih disciplinarnih i multidisciplinarnih baza podataka, ali se, najčešće, međunarodna prepoznatljivost časopisa mjeri zastupljenošću u bibliografskim i citatnim bazama podataka *Web of Science* i *Scopus*.

2.1. Web of Science

Web of Science (WoS) jedan je od proizvoda Thomson Reutersove platforme *Web of Knowledge* (WoK). WoK je danas glavna istraživačka platforma koja pomaže u pronalaženju, analizi i razmjeni informacija u svim znanstvenim područjima. Neki od proizvoda koje uključuje WoK jesu: *Biosis Citation Index*, *CAB Abstracts*, *Conference Proceedings Citation Index*, *Current Contents Connect*, *Food Science Technology Abstracts*, *Global Health*,

*Inspec, Journal Citation Reports, Medline, Web of Science, Zoological Record.*¹ Hrvatskoj akademskoj zajednici trenutno su dostupni *Medline, CC Conect* te najznačajniji, WoS i statistički proizvod *Journal Citation Reports (JCR)*. Prema zastupljenosti časopisa i radova znanstvenika u WoS-u, definirani su uvjeti za izbor u znanstvena zvanja za većinu znanstvenih područja u Pravilniku Nacionalnog vijeća za znanost Republike Hrvatske.² Osnivačem citatne baze *Web of Science* smatra se Eugen Garfield, osnivač Instituta za znanstvene informacije iz Philadelphije, koji je 60-tih godina 20. stoljeća nastojao stvoriti značajan izvor najnovije znanstvene literature na međunarodnoj razini kao pomagalo za lakše snalaženje u sve većem broju publikacija. Nastala multidisciplinarna baza podataka, *Science Citation Index*, obrađivala je isključivo časopise te je kasnije postala izvor za scientometrijska istraživanja. Početna skupina od 600 časopisa tvorila je tzv. jezgru svjetskog znanja i predstavljala je 5-8 posto svih znanstvenih časopisa.³ I danas je za većinu svjetske znanstvene zajednice WoS najprestižniji izvor publikacija i podataka za scientometrijska istraživanja. Upravo je zbog toga znanstvenicima i prioritet objavljivati rezultate svojih istraživanja u časopisima koje indeksira WoS.

Kako je rastao broj znanstvenih časopisa, tako se povećavao i broj časopisa koje je WoS indeksirao, međutim jezgru časopisa uvijek je činilo manje od 10 posto časopisa.⁴ Od 2002., WoS je u vlasništvu privatne tvrtke Thomson Reuters i pravila o uključivanju časopisa su se promijenila, što je naročito došlo do izražaja tijekom 2007. i 2008. godine kada je u WoS uključio znatan broj časopisa malih zemalja kojima engleski nije materinji jezik, a među njima je i Hrvatska. Od 14 časopisa, koliko ih je bilo u WoS-u do 2007., početkom 2013. nalazilo ih se 62. Broj svjetskih znanstvenih časopisa u WoS-u u proteklom petogodišnjem razdoblju prešao je 10 posto zastupljenosti svjetskih časopisa. Jedan od mogućih razloga znatnijeg povećanja broja nacionalnih časopisa iz zemalja kojima engleski jezik nije materinji je pojava konkurentne citatne baze Scopus (Elsevier) koja obuhvaća širi opseg časopisa, ali i drugih publikacija. Do početka 2013., Scopus je uključivao 120 hrvatskih časopisa iz svih znanstvenih područja.

¹ http://wokinfo.com/products_tools/products/

² Narodne novine br. 84, 11. 7. 2005.

³ Jokić, Maja; Krešimir Zauder; Srebrenka Letina. Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991-2005. Zagreb : Institut za društvena istraživanja, 2012. Str. 24.

⁴ Isto.

WoS se sastoji od tri citatna indeksa. *Science Citation Index Expanded*® (SCI Expanded) koji obrađuje područje prirodnih i primijenjenih znanosti, medicine i tehnike. Retrospektivno je dostupna od 1900. *Social Sciences Citation Index*® (SSCI), obrađuje sadržaje iz područja društvenih znanosti. Retrospektivno je dostupna od 1900. *Arts & Humanities Citation Index*® (A&HCI) indeksira časopise iz područja humanističkih znanosti i umjetnosti od 1975.⁵ Ukupan broj časopisa svih triju skupina je veći od broja časopisa u WoS-u zbog preklapanja časopisa. Dio časopisa obrađuje se u SCI Expanded i SSCI, a također dio časopisa u SSCI preklapa se s A&HCI, manji broj časopisa obrađuje se u sva tri citatna indeksa. WoS uglavnom indeksira sve radove časopisa, bez selekcije. Bibliografski obrađuje, osim znanstvenih radova, i različite priloge (prikaze knjiga, nekrologe, sažetke sa znanstvenih skupova itd.) te daje različite bibliometrijske analize, između ostalog ukupnu citiranost radova pojedinih autora ili radova časopisa za odabrano razdoblje, citiranost bez samocitata, h-index. Također analizira radove prema jeziku objavljenih radova u časopisu, godini, vrsti dokumenta, zastupljenim autorima te daje čitav niz drugih parametara. H-indeks je relativno novi indikator za vrednovanje znanstvenog rada i časopisa (uveo ga je fizičar J. E. Hirsch.⁶) Npr., ukoliko autor ima h-indeks 10, morao je objaviti najmanje 10 radova koji su dobili najmanje po 10 citata. Ostali njegovi radovi citirani su manje od 10 puta. U tom slučaju ukupna citiranost može biti najmanje 100.⁷

2.2. *Journal Citation Reports (JCR)*

Na temelju podataka o časopisima, broju objavljenih radova i citatnim analizama koje prati WoS, godine 1975. Garfield je stvorio posebnu statističku bazu podataka *Journal Citation Reports (JCR)*, kao kvantitativno pomagalo za rangiranje, vrednovanje, kategoriziranje i usporedbu časopisa.⁸ Kao pokazatelj vrednovanja časopisa najčešće se koristi čimbenik odjeka (*Impact Factor – IF*). Pri korištenju *IF* kao pokazatelja u vrednovanju časopisa, trebalo bi voditi računa o načinu na koji se izračunava čimbenik odjeka, koja vrsta

⁵ http://wokinfo.com/products_tools/multidisciplinary/webofscience/

⁶ Hirsch J. E. An indeks to quantify an individual's scientific research output. // *Proc Natl Acad Sci USA*. 102 (2005), 16569-16572.

⁷ Jokić, Maja. H-indeks kao novi scientometrijski indikator. // *Biochemia Medica* 19, 1 (2008), 6.

⁸ Jokić, Maja. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005. Str. 86.

dokumenata se koristi u brojniku i nazivniku, također bitno je znati i koju vrstu članaka časopis obrađuje. Kod uspoređivanja časopisa prema *IF* trebalo bi, također, voditi računa da se ne uspoređuju časopisi različitih znanstvenih područja. *IF* je pouzdaniji pokazatelj u prirodnim i primijenjenim znanostima, nego u društvenim znanostima. U humanističkim znanostima *IF* časopisa se ne izračunava jer većina autora humanističkih znanosti ne koristi časopise kao izvore za citiranje, a često citirana literatura prelazi okvire dvogodišnjeg i petogodišnjeg razdoblja koje se uzima u obzir kod određivanja čimbenika odjeka.

JCR razvrstava časopise u znanstvena područja za koja, između ostalih citatnih parametara, daje *Median IF* te rangira pojedini časopis unutar znanstvenog područja kojem pripada. *Median IF* određenog područja je *IF* časopisa koji se nalazi na polovici pripadajuće skupine razvrstane po *IF*.

JCR se sastoji od dvije edicije *The Sciences Edition (SE)* i *The Social Sciences Edition (SSE)*. Za časopise zastupljene u A&HCI, JCR ne izračunava *IF*. JCR izlazi jednom godišnje, obično krajem lipnja ili početkom srpnja. Mrežna inačica dostupna je od 1999., hrvatskoj akademskoj zajednici od 2002., ranija razdoblja dostupna su u tiskanom izdanju, microfishu i CD-ROM-u.

2.3. Scopus

Uz WoS, sve više za bibliometrijska i scientometrijska istraživanja koristi se Elsevierova multidisciplinarna, bibliografska i citatna baza Scopus. Pojavila se potkraj 2004. godine i osim najnovijim publikacijama, puni se i retrospektivno, starijim publikacijama. Citiranost obrađuje od 1996.

Od 19.500 znanstvenih časopisa, koliko je do početka 2013. uključeno u Scopus, zastupljeno je 120 hrvatskih časopisa.

2.4. SCImago Journal & Country Rank

Krajem 2007., pojavio se metrički pokazatelj SCImago Journal & Country Rank⁹ na portalu SJR koji na temelju podataka iz Scopusa rangira znanstvene i stručne časopise iz 238 zemalja iz cijelog svijeta. Rangira ih prema raznim statističkim pokazateljima o objavljenim radovima i podacima o njihovoj citiranosti. Također daje podatke o h-indeksu i uvodi novi metrički pokazatelj SJR (SCImago Journal Rank). Na temelju SJR indikatora, kao i JCR, razvrstava časopise u kategorije (Q1-Q4). Obraduje podatke od 1996.

⁹ <http://www.scimagojr.com/>

3. Hrvatski časopisi u Web of Science i Scopus

Hrvatski znanstveni i stručni časopisi okupljeni su na jednom mjestu, portalu Hrčak¹⁰ u kome trenutačno (travanj 2013.) ima 329 časopisa razvrstanih po znanstvenim područjima i abecedno. Časopisi nude otvoreni pristup svojim radovima ili bibliografskim podacima i sažecima. Pojedini časopisi su multidisciplinarni tako da se određeni časopisi pojavljuju u nekoliko područja pa ukupan broj časopisa ne odgovara zbroju časopisa po području (Tablica 1).

Tablica 1. Zastupljenost hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa po znanstvenim područjima (2012.)

Znanstveno područje	Broj časopisa Hrčak_329	Zastupljenost WoS_57	Zastupljenost Scopus_120
Prirodne znanosti	47	11	17
Tehničke znanosti	54	8 (10)	13
Biomedicina i zdravstvo	53	12	32
Biotehničke znanosti	35	6	11
Društvene znanosti	127	10 (13)	28
Humanističke znanosti	149	13 (15)	19

Područje prirodnih znanosti, u Hrčku je pokriveno s 47 časopisa. U WoS *SCI Expanded* (SCI) koja okuplja prirodne, tehničke, biomedicinske i biotehničke znanosti, u polje prirodnih znanosti uvršteno je 11 časopisa. Scopus razvrstava časopise na znanstvena polja koja se ne podudaraju s našom podjelom. Za ovu analizu pokušalo se časopise razvrstati prema našoj podjeli. Tako od navedenih 11, u područje prirodnih znanosti u SCI, u Scopusu se nalazi još 6 časopisa.

U području tehničkih znanosti, u Hrčku je uneseno 54 časopisa. 10 časopisa nalazi se u SCI, s time da *Strojarstvo* od 2010. i *Geodetski list* od 2011. nisu više indeksirani u SCI, tako da je iz područja tehničkih znanosti u SCI zastupljeno 8 časopisa. U Scopusu je iz područja tehničkih znanosti 13 časopisa. Časopis *Prostor* po našoj podjeli spada u tehničke znanosti, dok ga WoS navodi u SSCI, polje arhitekture, a Scopus u područje *Social Sciences: polje Geography, Planning and Development*.

Biomedicina i zdravstvo u Hrčku ima obrađena 53 časopisa. U SCI, indeksirano je 12 časopisa. Časopisi *Psychiatria Danubina* i *Kinesiology* nalaze se i u SSCI. *Collegium Antropologicum*, koji pokriva većinu sadržaja iz područja

¹⁰ <http://hrcak.srce.hr/>

biomedicinskih znanosti, svrstan je u SSCI, a selektivno i u A&HCI. U Hrčku je *Kinesiologia* svrstana u sva područja.

U Scopusu su zastupljena 32 domaća časopisa. Sedam od njih nije upisano u Hrčak.

Od 35 časopisa, koliko ih je upisano u portal Hrčak, u područje biotehničkih znanosti 6 od njih nalazi se u SCI, a još dodatnih 5 je u Scopusu.

60 posto svih domaćih časopisa (prema istraživanjima prof. Maje Jokić) otpada na društveno humanističke znanosti. U području društvenih znanosti, Hrčak broji 127 časopisa. Njih 13 indeksirano je u SSCI. To su: *Collegium Antropologicum*, *Društvena istraživanja*, *Revija za socijalnu politiku*, *Ljetopis socijalnog rada*, *Ekonomski istraživanja – Economic Research*, *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci – Proceedings of Rijeka Faculty of Economics*, *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje (prije Odgojne znanosti)*, *Sociologija i prostor*, *Suvremena psihologija*, *Kinesiology*, *Psychiatria Danubina*, *Govor i Jezikoslovlje*. *Sociologija i prostor* i *Govor* od 2011., a *Jezikoslovlje* od 2010., više nisu indeksirani u SSCI, tako da ih je 2012. ostalo 10.

U Scopusu, područje društvenih znanosti, uz navedene, indeksirano je još 18 časopisa: *Kriminologija & socijalna integracija*, *Ekonomski pregled*, *Privredna kretanja i ekonomska politika*, *Tržište*, *Croatian Economic Survey*, *Sociologija i prostor*, *Socijalna ekologija*, *Hrvatski geografski glasnik*, *Podravina*, *Pomorstvo*, *Tourism*, *Psihologijske teme*, *Vjesnik bibliotekara hrvatske*, *Zbornik Pravnog Fakulteta u Zagrebu*, *Informatologia*, *Journal of Communications Software and Systems* – nije u Hrčku, *Journal of Information and Organizational Sciences*, *Management*.

Humanističke znanosti u Hrčku upisuje 149 časopisa. U A&HCI nalazi se njih 15, ali su u međuvremenu ispali *Govor* i *Jezikoslovlje*, tako da ih je tijekom 2012. bilo 13, i to *Arti Musices*, *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, *Život umjetnosti*, *Croatian Journal of Philosophy*, *Filozofska istraživanja*, *Prolegomena*, *Synthesis Philosophica*, *Hrvatski filmski ljetopis*, *Književna smotra*, *Prostor*, *Vjesnik za arh. i pov. dalm.*, i *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru. te Coll Antrop* selektivno. *Književna smotra* i *Život umjetnosti* nisu upisani u Hrčak. Scopus indeksira 18 časopisa humanističkih znanosti. *Arti Musices* i *Književna smotra* nisu indeksirani u Scopusu. Osim časopisa iz WoS-a, u Scopusu su još indeksirani: *Govor*, *Fluminensia*, *Jezikoslovlje*, *Rasprave instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, *Suvremena lingvistika*, *Strani jezici*, *Narodna umjetnost*, *Nova prisutnost*.

3.1. Web of Science i Jornal Citation Reports

3.1.1. Social Sciences Citation Index (SSCI)

Iz područja društvenih znanosti u SSCI (Tablica 2), trenutačno je zastupljeno 13 časopisa, s time da su u međuvremenu ispali *Jezikoslovlje* i *Govor*, koji su ujedno indeksirani i u A&HCI te *Sociologija i prostor*, tako da ih je sada 10. Većina navedenih časopisa u SSCI zastupljeno je iza 2007. Časopis *Odgojne znanosti* 2011. promijenio je ime u *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*.¹¹ Do 2011. imao je radove objavljujane uglavnom na hrvatskom jeziku, 25 ih je bilo na engleskom, a 13 na njemačkom. Nakon promjene imena, radovi su na engleskom jeziku.

Prije 2007., u SSCI su indeksirani *Collegium Antropologicum* (1980.) i *Društvena istraživanja* od 1994.

Tablica 2. Hrvatski časopisi zastupljeni u SSCI, područje društvenih znanosti

Naziv časopisa	Znanstveno polje	Period	Br. članaka	Jezik	Broj citata	H-index
Collegium Antropologicum	Anthropology	1980-2012	3771	E3761	9485	23
Psychiatria Danubina	Psychiatry	2007-2012	763	E 743, NJ 20	863	9
Društvena istraživanja	Social Issues, Sociology	1994-2012	1329	H 1157, E163, R8, Rum 1, Sr 1	643	8
Revija za socijalnu politiku	Social Issues	2006-2012	258	H223 E34 P1	120	5
<i>Sociologija i prostor</i>	Sociology	2007-2011	137	H123, E13, NJ1	13	1
Ljetopis socijalnog rada	Social Work	2007-2012	151	H134, E14, Slovak 2, Sloven 1	69	4
Ekonomska istraživanja-Economic Research	Economics	2007-2012	259	E211, H48	76	3
Zbornik radova Ekonomskog Fakulteta u Rijeci- Proceedings of Rijeka Faculty of Economics	Business, Economics	2007-2012	87	E86, F1	39	3
Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje	Education & Educational Research	2007-2012	210	E128, H69, NJ13	36	3
Suvremena psihologija	Psychology Clinical	2007-2012	127	H108, E18, Slov 1	33	2
Kinesiology i SCI	Rehabilitation ;Sport Sciences	2008-2012	111	E111	89	4

Najbolje rangiran časopis prema IF u JCR SSE 2011. je časopis *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta* (Tablica 3), ako zanemarimo *Collegium Antropologicum* i *Psychiatriju Danubinu* koji zadiru i u područje biomedicine.

¹¹ <http://katalog.nsk.hr/F?RN=610034095>

Tablica 3. Hrvatski časopisi u JCR-SS Edition (2011), područje društvenih znanosti

<i>Naziv časopisa</i>	<i>Znanstveno polje</i>	<i>IF</i>	<i>Q</i>	<i>MIF</i>
Collegium Antropologicum	Anthropology	0,614	Q3	0,614
Psychiatria Danubina - i SCI	Psychiatry	0,444	Q4	2,213
Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci-Proceedings of Rijeka Faculty of Economics	Business , Economics	0,4	Q4, Q3	1,135; 0,778
Ljetopis Socijalnog Rada	Social Work	0,371	Q4	0,649
Kinesiology _i SCI	Rehabilitation ; Sport Sciences	0,238	Q4, Q4	1,381; 1.490
Odgojne znanosti	Education & Educational Research	0,22	Q4	0,708
Ekonomska istraživanja-Economic Research	Economics	0,193	Q4	0,778
Društvena istraživanja	Social Issues, Sociology	0,152	Q4, Q4	0,726; 0,784
Revija za socijalnu politiku	Social Issues	0,143	Q4	0,726
Suvremena psihologija	Psychology Clinical	0,053	Q4	1,386
<i>Sociologija i prosto r</i>	Sociology	0		0,784
<i>Govor</i>	Linguistics	0		0,487
<i>Jezikoslovlje</i>	Linguistic	0		0,487

Tijekom 2012. godine, u SSCI je indeksirano 748 radova objavljenih u hrvatskim časopisima. 92 rada citirana su 165 puta, tj. bez samocitata 120 i imaju h-indeks 5, što znači da je pet radova dobilo pet i više citata. Najcitiraniji članak je *Biomotor Status and Kinesiological Education of Students Aged 13 to 15 Years – Example: Karate*, autora *Katić, Ratko; Jukić, Jozefina; Milić, Mirjana* objavljen u časopisu *Collegium Antropologicum*, volumen 36, broj 2, na stranicama 555-562. Citiran je 9 puta. 8 i 7 puta citirani su radovi autora, također objavljeni u časopisu *Collegium Antropologicum*. Citiranost 7 ima i rad u časopisu *Psychiatria Danubina*, dok je rad iz *Ekonomskih istraživanja* citiran 6 puta. Ostali radovi imaju 5 i manju citiranost po radu.

Najviše zastupljenih radova, njih 22 ima autor *Agius, Mark* objavljenih u časopisu *Psychiatria Danubina*. *Vuletić, Silvije* ima zastupljenih 18, a *Kern, Josipa* 10 radova u časopisu *Collegium Antropologicum*. Ostali autori imaju 9 i manje objavljenih radova, a njih 169 zastupljeno je s jednim radom.

373 rada pripada autorima iz Hrvatske, 54 ih je iz Slovenije, 52 Srbije, 33 Bosne i Hercegovine i Turske, dvadesetak pripada autorima iz Češke i SAD-a, a po nekoliko radova imaju autori iz različitih dijelova svijeta, čak iz Brazila, Novog Zelanda, Singapura, Tajvana, Nigerije i dr. Gotovo svi radovi su na engleskom jeziku, samo 76 ih je na hrvatskom i četiri su na njemačkom.

Prema znanstvenim kategorijama SSCI najviše je obrađeno radova iz antropologije, 316. Prema vrsti dokumenata kao *Artickle* obrađena su 663 rada, *Editorial Material* ima 28 jedinica, *Review* 27, 26 ih je *Proceedings Paper*, *Book Review* ima 24 jedinice, 3 su *Letter* objavljena u časopisu *Psychiatria Danubina*, dva *Biographical-Item* i jedan *Correction* u časopisu *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci*. Ovaj podatak ide u prilog navoda da WoS indeksira časopise od korica do korica, a ne samo znanstvene i pregledne radove.

3.1.2. Arts & Humanities Citation Index (A&HCI)

Do početka 2013. godine u citatnom indeksu A&HCI (Tablica 4) zastupljeno je 15 hrvatskih časopisa. Većina ih se u A&HCI nalazi od 2007. odnosno 2008., osim *Internacional Review of the Aesthetics and Sociology of Music* koji je u A&HCI od 1975. i *Synthesis Philosophica* od 2005. *Collegium Antropologicum* indeksiran je od 1982., ali vrlo selektivno. Do početka 2013. ima obrađeno 47 jedinica.

Od znanstvenih područja koja pokriva A&HCI, područje filozofije predstavljeno je s četiri hrvatska časopisa, *Croatian Journal of Philosophy*, *Filozofska istraživanja*, *Prolegomena* i *Synthesis Philosophica*. Dva časopisa su iz područja glazbe i muzikologije, *Arti Musices* (2007.) i *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* koji je zastupljen od 1975. Lingvistik i jezikoslovlje zastupali su *Govor* (2007.) i *Jezikoslovlje* (2008.). Časopis *Prostor* uvršten je u AHCI polje arhitekture. Od humanističkih znanosti zastupljeno je još polje umjetnosti (*Život umjetnosti* 2007.), film, radio, TV (*Hrvatski filmski ljetopis* 2008.), slavističku književnost pokriva *Književna smotra* (2007.), arheologiju *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* (2007.) i povijest *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* (2007.).

Radovi zastupljenih časopisa objavljuvani su uglavnom na hrvatskom jeziku, jedino *Croatian Journal of Philosophy*, *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* te *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* imaju radove isključivo na engleskom jeziku. Kod pojedinih časopisa pojavljuju se i drugi jezici: njemački, francuski, slovenski, češki itd. Osim iz Hrvatske, zastupljeni su autori iz gotovo cijele Europe pa čak s Taiwana, Kine, SAD, Japana. U časopisu *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* čak 14 autora je iz Južne Afrike, a 12 ih je iz Australije.

Tablica 4. Hrvatski časopisi zastupljeni u A&HCI

<i>Naziv časopisa</i>	<i>Znanstveno polje A&HCI</i>	<i>Period zastupljenosti</i>	<i>Broj članaka</i>	<i>Jezik</i>	<i>Broj citata do 2013.</i>	<i>H-index</i>
Arti Musices	Music	2007-2012	85	H 75, E 9	5	1
International Review of the Aesthetics and Sociology of Music		1975-2012	727	E	378	7
Životu umjetnosti	Art	2007-2012	120	E 81, H 38, Sr 1	0	0
Croatian Journal of Philosophy	Philosophy	2007-2012	159	E	87	5
Filozofska istraživanja		2008-2012	357	H 348, O 9	10	1
Prolegomena		2008-2012	91	H 41, E 34, NJ 14, Sr 2	6	1
Synthesis Philosophica		2005-2011	249	E 170, NJ 65, H 9, F 5	10	1
Jezikoslovlje	Language Linguistics	2008-2010	54	E 29, H 17, NJ 6, M 1	2	1
Govor		2007-2011	41	H 34, O 7	3	1
Hrvatski filmski ljetopis	Film, Radio, TV	2008-2012	318	H 314, E 2, T 1, Tur 1	9	1
Književna smotra	Literature Slavic	2007-2012	297	H 288, O 9	2	1
Prostor	Architecture	2007-2012	263	H 182, E 70, Č 11	24	2
Vjesnik za arh. i pov. dalm.	Archeology	2007-2011	56	E 54, O 2	0	0
Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru	History	2007-2011	83	H 83	2	1
Collegium Antropologicum	Anthropology	1982-2012	47	E47	112	6

Tijekom 2012., od domaćih časopisa zastupljenih u A&HCI obrađeno je 335 bibliografskih jedinica. 112 jedinica pripada hrvatskim autorima, 10 ih je iz Srbije, 9 iz Slovenije, 7 iz Njemačke, iz SAD-a 6, iz Turske 5. BiH, Engleska i Mađarska imaju po 4 rada. 3 i manje radova imaju autori iz ostalih zemalja Europe, Irana, Australije, Južne Afrike, Indije i Kine. Najviše radova u 2012., njih 6, ima Mladen Obad Šćitaroci objavljenih u časopisu *Prostor*. Stipe Radić ima zastupljenih 5 radova, 4 u *Hrvatskom filmskom ljetopisu* i jedan rad u *Filozofskim istraživanjima*. Većina ostalih autora predstavljeno je s manje od četiri rada. 231 rad objavljen je na hrvatskom jeziku, 95 ih je na engleskom, 7 na njemačkom i 2 su na francuskom. Najviše radova je iz područja filozofije, 121.

3.1.3. Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)

Trenutačno se u SCI-Expanded nalazi 37 hrvatskih časopisa od kojih je, također, većina ušla u bazu tijekom 2007. i 2008. godine. Znanstveno područje prirodnih znanosti polje biologije zastupljeno je s četiri časopisa, *Acta Adriatica*, *Acta Botanica Croatica*, *Croatica Chemica Acta* i *Periodicum Biologorum*. *Croatica Chemica Acta* je u SCI od 1964., a *Periodicum Biologorum* od 1972. s prekidom od 1993. do 1998. *Croatica Chemica Acta* ujedno je i časopis s najdužim stažom po zastupljenosti u SCI. *Geofizika* i *Geologia Croatica*

pokrivaju polje geoznanosti. U polju matematika zastupljeno je 5 časopisa. *Mathematical Inequalities & Application* u SCI je od 1998., ostali su ušli nakon 2007. Prema JCR-u 2011. od časopisa koji pokrivaju prirodne znanosti *Geofizika* ima najveći IF (0,789).

Deset časopisa pokrivalo bi područje tehničkih znanosti, ali *Strojarstvo* od 2010. i *Geodetski list* od 2011. SCI više ne indeksira. Tri časopisa bila su zastupljena u SCI prije 2007. To su *Metallurgija* (1995.), *Strojarstvo* (1976.) i *Tekstil* (1993.).

Od 12 časopisa područja biomedicine i zdravstva, četiri su bila indeksirana prije 2007., *Croatian Medical Journal* (1999.), *Neurologia Croatica* (1992.), *Signa Vite* (2006.) i *Veterinarski arhiv* (1996. s prekidom od 2001. do 2008.). *Croatian Medical Journal* ima najveći broj citata i najveći h-indeks.

Od šest časopisa biotehničkog područja *CABEQ* i *Food Technology and Biotechnology* u SCI su od prijašnjeg razdoblja, 1995. i 1996. *Food Technology and Biotechnology* je najcitiraniji časopis biotehničkog područja. Od časopisa koji su ušli u WoS 2007. odnosno 2008., najcitiraniji je časopis *Mljekarstvo*. Časopis *Mljekarstvo* u JCR za 2011. i 2010. nema podataka o IF, međutim za 2009. u području *Agriculture, Dairy & Animal Science* ulazio je u područje Q2.

Najbolje rangirani hrvatski časopis prema čimbeniku odjeka u JCR SE za 2012. je časopis *Biochemia Medica*, IF iznosi 1.796. U citatnoj bazi *SCI-Expanded* 2012. godine obrađena je 2.221 bibliografska jedinica hrvatskih časopisa. Najcitiraniji članak u tom razdoblju je rad objavljen u časopisu *Metallurgija* 51(2012), br. 1, str. 121-124. Rad je citiran 10 puta.

3.2. Scopus i SJR

U Scopusu je do početka 2013. godine indeksirano 120 domaćih časopisa. Gotovo svi domaći časopisi indeksirani u WoS nalaze se i u Scopusu, ali s različitim razdobljem pokrivenosti (samo *Arti Musices* i *Književna smotra* nisu indeksirani u Scopusu). *Građevinar* i *Hrvatski filmski ljetopis*, zastupljeni u Scopusu, nemaju metričke pokazatelje na SJR portalu. Časopis *Strani jezici* nalazi se na portalu SJR, ali u Scopusu za njega nema podataka.

Prema broju zastupljenih dokumenata na SJR portalu, Hrvatska se nalazi na 46. mjestu s 49.462 obrađena dokumenta, 48. mjestu po citatima 260.491 te 43. mjestu po h-indeksu koji iznosi 132, prema podacima za 2011. SAD je prva po svim parametrima.¹²

¹² <http://www.scimagojr.com/countryrank.php>

Na portalu SJR za 2011. godinu zastupljeno je 116 domaćih časopisa.¹³

Po broju dokumenata na SJR portalu, Hrvatska se od 24 istočnoeuropske zemlje nalazi na 8. mjestu, po broju citata na 10. mjestu, a po h-indeksu na 7. mjestu (Slika 1).



Slika 1. Položaj Hrvatske na portalu SJR 2011.

4. Zaključak

U posljednjih nekoliko godina (od 2007.), broj hrvatskih časopisa zastupljenih u Web of Science znatno se povećao u odnosu na ranija godišta. Od 62 hrvatska časopisa zastupljena u sva tri citatna indeksa *Web of Science* do početka 2013. godine, 23 časopisa je iz područja društveno humanističkih znanosti. U istom razdoblju, pet hrvatskih časopisa izgubilo je status časopisa koji ulaze u korpus najprestižnijih svjetskih časopisa. 2010. je posljednja godina indeksiranosti časopisa *Strojarstvo*, nakon dugogodišnjeg razdoblja zastupljenosti u SCI-Expanded od čak 30 godina. Časopisi *Govor*, *Jezikoslovlje*,

¹³ http://www.scimagojr.com/journalrank.php?area=0&category=0&country=HR&year=2011&order=t&min=0&min_type=cd

Sociologija i prostor te *Geodetski list*, koji su tijekom 2007., odnosno 2008. ušli u Web of Science, početkom 2013. WoS više ne indeksira.

U bibliografskoj i citatnoj bazi podataka Scopus u istom razdoblju zastupljeno je 120 domaćih znanstvenih i stručnih časopisa, od toga ih je 47 iz društveno humanističkog područja. Na portalu *SCImago Journal & Country Rank* za 2011. nalazilo se 116 hrvatskih časopisa, međutim, broj se u 2012. godini povisio na 131.

LITERATURA

Hirsch J. E. (2005) An indeks to quantify an individual's scientific research output. // Proc Natl Acad Sci USA. 102, 46 (2005), 16569-16572 [citirano: 2013-15-06]. Dostupno na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1283832/>

Hrčak, Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske [citirano: 2013-02-04]. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/>.

Jokić, Maja. Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada. Zagreb : Sveučilišna knjižara, 2005.

Jokić, Maja. H-indeks kao novi scientometrijski indikator - H-index as a new scientometric indicator. // Biochemia Medica 19, 1(2009), 5-9.

Jokić, Maja; Adrijana Šuljok. Produktivnost i njezin odjek prema citatnim bazama ISI-ja i Scopusa za razdoblje 1996.-2005. // Onkraj mitova o prirodnim i društvenim znanostima : sociološki pogled / ed. by Katarina Prpić. Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2008. Str. 133-158.

Jokić, Maja; Krešimir Zauder; Srebrenka Letina. Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991.-2005. Zagreb : Institut za društvena istraživanja, 2012.

Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. // Narodne novine br. 84, 11. 7. 2005. [citirano: 2013-07-12]. Dostupno na: http://katalog.nsk.hr/F/IRM3SBVLHB8962QXV2HR-7S3KMF51RLU2BARIJVBE73R4IK736L-08580?func=full-set-set&set_number=046175&set_entry=000008&format=999

SCImago Journal & Country Rank (2011) [citirano: 2013-15-06]. Dostupno na: <http://www.scimagojr.com/>.

SCImago Journal & Country Rank (2011) [citirano: 2013-15-06]. Dostupno na: <http://www.scimagojr.com/countryrank.php>

SCImago Journal & Country Rank (2011) [citirano: 2013-15-06]. Dostupno na: http://www.scimagojr.com/journalrank.php?area=0&category=0&country=HR&year=2011&order=t&min=0&min_type=cd

Stojanovski, Jadranka. Metrika znanstvene publicistike – istina, mitovi i zablude. // *Kemija u industriji* 59, 4(2010), 179-186.

Web of Knowledge [citirano: 2013-07-09]. Dostupno na: http://wokinfo.com/products_tools/multidisciplinary/webofscience/

Web of Knowledge [citirano: 2013-06-15]. Dostupno na: http://wokinfo.com/products_tools/products/